

Za srečo.

Spisal Vasilij.

I.

italnica je priredila »besedo«.

Kako ganljive so take »besede«! Moder kritik ne ve, kaj naj bi bolj hvalil: ali požrtvovalno delavnost prirediteljev, ali duhovitost nastopajočih govornikov, ali izborna petje pevskega zbora. Ne ve, ali bi bolj poudaril spretni in samozavestni nastop diletantov na odru, ali okusno aranževane četvorke, ali velepomembne politične diskusije spoštovanih in ljubljenih mestnih očetov, ali graciozne in elegantne toalete njih ljubečih sprog in nadepolnih hčera. Gotovo, čitalniška »beseda« spravi modernega kritika v zadrego, pa naj ima poleg modernosti tudi še morda kaj modrosti.

Nam, hvala Bogu, malomestne »besede« niso neznane. Še vedno smo tako srečni, da čitamo v domačih dnevnikih o besedah poročila, katera je sestavila večša in peresa vajena roka. Iz njih zvemo, s kakšno popolnostjo igrajo v naših pokrajinskih mestih »krojača Fipsa«, s koliko dovršenostjo proizvajajo pevske točke, s kakšnim ognjem in domoljubjem se navdušujejo ljudje za našo šolsko družbo. Take »besede« imajo na sebi nekaj posebnega, nekaj nenavadnega, nekaj vzvišenega . . .

In tudi sedaj je bilo tako.

Kako je govoril gospod koncipijent Trtnik! — Kako mu je tekla beseda, kako ljubeznivo je iztezal roke proti severu in jugu! S kako vztrajnostjo je kazal s prstom na gospo Jelenčevo, velečislano soprogo mestnega lekarničarja, kadar je imel na jeziku domovino! In kako srdito je vil in mečkal svoj koncept, kadar je govoril o naših narodnih sovražnikih! O, gospod Trtnik je bil velik kot govornik,

Ali mi je potreba omeniti, s kako pretresljivo komiko in s kakim silnim humorjem je igral gospod Likar Fipsa? Ali mi je treba praviti, kako dražestna je bila na odru gospica Pavla Dolarjeva in kako spretno je lezla skozi luknjo v steni k svojemu sosеду, adjunktju Mraku? Ali mi je treba hvaliti tenor Medica, trgovskega pomočnika pri tvrdki »Markeš & dr.«? Ali ni naposled odveč povedati, kako silovito ploskanje, kako silovito vzhičenje, kako mogočno tepanje nog je poplačalo trud aranžerjev, kako sijajno je uspel prvi del »besede«?

Ko je zdrsnil zastor, je stisnil g. Mrak gospodični Pavli roko in ji rekel:

»Čestitam vam iz srca! Vi igrate z očarujočo realistikolo«

»O!« je odgovorila gospica.

»V resnici igrate tako lahko, neprisiljeno; gibljete se tako naravno, govorite tako živahno, da mora človek z vami nehote pogoditi pravi ton. Le vas je zahvaliti za uspeh, gospica!«

»Kako laskate, gospod adjunkt! Nasprotno je resnica. Ako vi ne bi bili nastopali tako hladnokrvno, ne vem, če ne bi bilo blamaže!«

»Lepo prosim, gospica! Ne kratite si vendar zaslužene hvale!«

»Vrh vsega pa še videli niste cele moje igre!«

»Seveda ne! Skoro vse! In to lahko rečem, da sem videl že v drugih mestih to veseloigro, a le malokje je bila ljubimka tako izborna kakor na našem odru!«

Morda je gospica Pavla verjela adjunktju, kar je pravil, ker je bila še »nepokvarjena in nedolžna kakor angel.« Tako vsaj jo je nazivala gospa mama, kadar je napenjal kak tujec v obližju ušesa, da bi ujel kako pikantno novico.

»Ali greva v dvorano?« je vprašal gospod Mrak.

Pavla mu je podala roko. Stopila sta po ozkih stopnicah v dvorano, kjer so bili tačas že odnesli stole in tako ustvarili v malo minutah plesišče, ki je po obilici prahu presegalo vsak skedenj.

V dvorani je gospa Dolarjeva že čakala svoje hčerke, z njo vred pa še gospa Tratnikova, gospa Jelenčeva in še nekaj drugih dam, ki so si kratile čas z nepristranskim ocenjevanjem Pavle. In gospe Dolarjevi je tako dobro dela hvala njene Pavle!

»Klanjam se, milostna! Mon compliment, mes dames?« je nosiljal Mrak.

»Charmant!« je menila gospa Tratnikova, suhljata dama v dolgočasno sivem atlasu.

»Kako lep parček!« je šepnila v uho Jelenčeva Pavlini materi, svoji najintimnejši prijateljici.

»Kaj mislite?!« je odvrnila ta ravno tako tiho, potem pa ponosno pogledala svoje dete.

»Prosim, oprostite me sedaj, gospica! Kot odbornik imam še polne roke dela. Sluga ponižen!«

Mrak je odhitel iz dvorane. Na poti pa sreča Trtnika, ki je stal zamišljen pred vrati.

»Moj Bog, kaj pa mislite, gospod doktor! Hitite, hitite! V dvorani je še vse v neredu, godcev še ni, šopkov tudi ne! Kdo pa naj dela, če ne mi odborniki?«

»Gospod Mrak, kako sem govoril?«

»Izborno, naravnost izborno!«

»Likar trdi, da sem bil nekoliko preživahen.«

»Nič ne de. To vendar ni napaka! Ali niste čuli ploskanja?«

»Seveda sem čul, toda --- hm ---«

»No, kaj pa še hočete?« se je zjezil Mrak. »Ali bi radi, da bi vam kupili vence s tri metre dolgimi trakovi, kali?«

»Tega ne . . .«

»Pojdite z menoj, da mi pomagate. Ne držite se vendar tako trdo kakor Habakuk, ko ga je angel prijel za lase! Saj vidite, ljudje čakajo!«

Za dobre pol ure se je le začel ples. Zadoneli so glasovi poskočnega valčka, zašumela so krila, zaškripale so deske, in vzdignili so se lahni oblaki prahu. Bistroke mame so posele ob stenah, pa tudi one se niso mogle ustavljati, če se je semtertja izpozabil kak plesavec v »najlepših« letih. Pa res, zakaj se ne bi veselil človek, dokler se more?

Mrak pa se je zaklel, da danes ne bo plesal. Obrisal si je čelo in odšel v stransko sobo, kjer je sedela pri skupni mizi inteligenca. Za njim je prišel tudi Trtnik, ki je opravičil svojo prisotnost z besedami:

»Če vi ne plešete, g. Mrak, pa še jaz nočem!«

Adjunkt je bil med mestnimi ugledniki priljubljen kot dober pivec. Zato so ga pozdravili z veselim vpitjem, in deset jih je vprašalo:

»Zakaj pa ne plešete?«

»Zakaj pa vi ne, g. Koželj in g. Grošelj in g. Dolar in drugi, Zakaj pa vi ne plešete!«

»Mi! Mi smo stari in oženjeni, vi pa ne, g. Mrak! Kdo pa se bo vrtel, če ne mladi ljudje!«

»Seveda,« je jezno govoril Mrak, »prav ljubi se človeku, če se ubija in teka semtertja ves dan! Vrag vzemi tako narodno delo!«

»Pijte, da se ohladite!«

Mrak si ni dal prigovarjati.

Pogovor se je sukal o današnji veselici, o dopisu, ki pride v prvi slovenski dnevnik, o narodnem vprašanju, o socializmu, o astronomiji, o višji matematiki in ekonomiji. Gospod Dolar, ki je bil že napol pijan, pa je nekaj predaval o ženski emancipaciji.

»Vidite, gospodje,« je kričal, »v moški naravi je, da se rad povešeli, in da rad izpije kapljico vina. Ali morda tega ne zasluži?«

»Seveda zasluži!« pritrди njegov vis-à-vis. »Toda dovolite, g. Dolar, jaz sem govoril o naših političnih razmerah.«

Dolar je govoril dalje:

»Kdo dela za družino, kdo služi kruh, kdo se poti dan za dnevom? Mi možje! Žene pa bi nam rade utrgale vsak še tako majhen užitek. Ali ni res?«

»Če pomislimo skrajnje krivično postopanje vlade . . .«

»Popolnoma prav!« pritrди Dolar, ki se je vedno bolj razvnel. »Potem pa trdijo, da jih mi zatiramo! A vendar ve vsakdo, da ni res!«

»Da, znano nam je vsem, kako nesramno nas izkoriščajo, kako protežujejo nam sovražne elemente . . .«

»Pustite vendar te neslane pogovore!« se je oglasil eden.

»Gospodje, in vsega tega še ni dovolj! Ali mi ne brblja moja žena doma vedno o emancipaciji in drugih budalostih? Pavla ji pomaga seveda! Ali ni, da bi se človek zjokal? Vprašam vas, možje, kdo je gospodar?«

Ta hip je prišla Pavla nekaj povedat svojemu očetu — povsem slučajno. In ko je videla pri mizi Mraka, je vzkliknila:

»O, gospod Mrak, zakaj pa ne plešete? In vi, gospod Trtnik?«

»A kaj je na tem, gospodična?« vpraša malomarno koncipijent.

»Plesavcev je že tako malo, a vi vendar tu sedite! Sram vas bodi!«

Mrak je vstal.

»Ali imate še kaj zame, gospica?«

»Še dve kadrilji, mazurko, polko . . .«

»Oprostite, gospoda!« je rekel Mrak, podal Pavli roko in odhitel.

In kako je plesal gospod adjunkt! Kako je pritisnil nase Pavlo, ki je sramežljivo zardela, kako elegantno se je sukal po dvorani, kako je znal zabavati! A gospod Mrak je bil popoln na vse strani!

Trtnik pa je stal pri vratih, se jezil in požiral debele sline. Po končani polki pa je stopil h gospici Pavli, in tudi njega se je usmilila...

Gospe mami na žofi pa so se svetile oči, ko je videla svojo ljubo hčerko veselo, in z večjo naglico je začela naštevati gospe Jelenčevi lastnosti svojega moža. In le takrat se je nekoliko ustavila, kadar je gospa Jelenčeva pogledala Pavlo in Mraka, pokimala z glavo in rekla:

»Kak parček, kak parček!«

II.

Ko se je Trtnik zjutraj prebudil, je iztegnil samo parkrat roke, zazdehal, pomežiknil in na lažno zopet zaprl oči.

Dnevna svetloba mu je neprijetno silila skozi trepalnice. Po sobi so brenčale muhe in včasih se mu je zaletela katera v obraz, da se je razdražen zganil in mahnil z roko. Skozi okno je uhajal šum in ropot s trga.

Vse to ga je delalo nervoznega, in srdito se je obrnil na drugo stran ter si potegnil odejo čez glavo.

Ali drdranje voz ni ponehalo.

Trtnik se je sklonil pokoncu in rekel:

»Dan je!«

Strmel je nekaj časa v zid, potem pa ponovil:

»Dan!«

Iztegnil se je na bližnjo mizo in vzel v roke drobno knjižico. Potem se je naslonil nazaj na posteljo in pol sede, pol leže bral polglasno:

»Jaz se bojim dneva. Bojim se solnca, kadar pošilja nizko ob horizontu svoje svinčene žarke v obličje in kaže ljudem v očeh skrito dušo. Moj obraz je miren, hladen, brezbrizen, in vedno imam okoli ustnic voščen smehljaj. Moja duša je trudna in prenašičena kakor naše stoletje . . .

Bojim se prijateljev in znancev, ki hodijo mimo mene z žgočimi pogledi, hoteč zvedeti pojave moje individualnosti. Moj duh trpi pod solničnimi žarki.«

Prenehal je nekoliko. Nato je preobrnil par listov in nadaljeval:

»In stopil sem pod nebo, ki se je lesketalo kakor ametist v zaročnem prstanu, kakor safir v deviškem okrasju. Svit zvezd je napolnil za hip mojo dušo z bolno sentimentalnostjo. A pogledal sem na sveteča se okna v noč zavitega mesta, in moj duh se je

dvignil svobodno in lahko v višave, kakor pluje orel ob vlažnem jutru proti vzhajajočemu solncu . . .«

Zaprl je knjižico in zopet legel.

V tem trenutku ni mislil ničesar. Ležal je na postelji z zaprtimi očmi v oni sladki onemoglosti lahkega jutranjega spanja. Nobena želja, nobena slika, nobena fantastna podoba ga ni vznemirjala. Njegov obraz je imel neko nedoločno rumenordečo barvo; nobena žilica ni bila hitreje, samo leva trepalnica je zdajpazdaj zatrepetala . . .

Nekdo je potrkal na vrata.

Gospod Trtnik se je zganil in nejevoljen zaklical: -

»Prosto!«

Vstopil je mlad lajtnant. Otročji obraz z deviškim mahom pod nosom. Krvoločno je zarožljala sablja, ko je prestopil prag in zavpil:

»Servus, Ivo! Na zdar!«

»A ti si, Vilko?« je rekel Trtnik leno, kakor bi se bila videla pred eno uro.

»Še vedno stari lenuh!« se zasmije častnik. »Saj roko mi daj!«

»Saj to ni tako važno,« odgovori Trtnik.

»Potem pa oprosti, da te motim tako zgodaj,« nadaljuje Vilko.

»Hm, šele deset . . .«

»Res, v postelji sem še. Danes se mi ne mudi . . .«

»Naravno, saj je nedelja. Ta dan porabimo dobro. Saj videla se nisva že precej časa.«

»Kaj je to! Eno leto. — No, ne rečem, ti si se precej izpremenil. Zrastel si tudi!« doda bolj tiho.

Poročnik Vilko Dolar se je bil seznanil s Trtnikom pred par leti in se pobratil z njim. Trtnik se je rad vedel bolj pokroviteljsko proti Vilku, ki je bil še pred malo časa nedolžen kadet, ter ga je včasih dražil nekoliko . . .

Vilko pa je napel ustnice, pogledal prijatelja od strani in začel žvižgati koračnico.

»Prišel si k svojemu stricu?«

»Seveda. Sedaj mu pretipljem žepe. Veš, vedno sem suh in dolgov imam kakor kak grof!«

»Umevno,« je mrmral Trtnik. »Vsak, ki pride k vojakom, se skvari.«

»Seveda, ti hinavec! Meni se zdi, da si izgubil zapisnik svojih mačkov?!«

In lajtnant se je smejal in bil ob tla, da se je treslo zidovje, kakor bi bilo Bog ve kaj smešnega.

»Kaj pa je bilo včeraj, a? Pravili so mi Dolarjevi. Tam so tudi komaj vstali. Pavle še videl nisem.«

»Saj veš! Malomeštna veselica . . .«

»O, le tako zaničljivo ne govori. Poznam te, brate!«

»No, za silo sem se zabaval. Pil nisem, a plesal precej.«

»Hm, vem, vem, včasih se tudi tu dobi kako dekle. Škoda, da nisem prišel včeraj. Pa saj veš, nas eden ne more kar tako oditi. Pili smo odhodnico — imeniten šampanjec!«

»Šampanjec . . .« zamrmra Trtnik. »Leto dni ga že nisem videl.«

»Sacrebleu! Oprosti, da ti budim tako žalostne spomine. Seveda meni je laže. Vstop imam v vse imenitne družine, kredita tudi dovolj, in nekoliko se mislim še tudi više pomekniti . . .«

»In dvestotisoč kron z nevesto te čaka . . .«

Vilko je odkimal.

»Zdaj se še ne oženim.«

»O ti ljuba nedolžnost! Pametno ravnaš!« je vzkliknil Trtnik. Ali počakaš, da vstanem?»

»Sedaj tako nimam opravka. Za kako uro pojdem zopet k svojim sorodnikom. Če boš hotel, me lahko spremiš!«

»Bomo videli. Tačas pa preglej v oni sobi časnike na mizi.«

»Prižgem si rajši smodko.«

»Kakor ti ljubo.«

Gospod Trtnik je vrgel odejo raz sebe in si poiskal s trudom iz raznih kotov obleko. Potem se je umil prav skrbno in si očistil zobe z belim praškom. Nato je privlekel iz omare veliko škatlo in si izbral iz nje svetlo kravato. Naposled je začel obdelovati s ščetjo in glavnikom lase ter jih izkušal spraviti v kolikor mogoče genialno pozicijo.

Sredi tega posla je prenehal rekoč:

»Ti Vilko!«

»Kaj je?»

»Morebiti se oženim.«

Vilko je v sosedni sobi odprl usta in skočil pokoncu.

»Sacre . . .! Kaj praviš?»

»Veš, tako si mislim včasih, da ne bi bilo prenapačno,« je govoril Trtnik, stoječ pred ogledalom. »Človek hrepeni po sreči in sam sebi ne zadošča . . .«

»Ivo, ti pa oženjen! Kak filister si postal!«

»Ti postaneš ravno tak! Samovanja se človek naveliča. Vidiš, jaz sem precej v družbi, a vendar živim le sam sebi. Malokomu

morem zaupati svoje misli. In včasih, ko to premišljuje, se mi dozdeva, kako srečen bi bil, če bi imel dušo, kateri bi mogel odpreti vse svoje srce, in katera bi mi zaupala vse, ki bi živela samo zame, in jaz zanjo; potem bi imelo moje življenje vsaj namen . . .«

Lajtnant je molčal in pihal oblake dima v zrak.

»Svet se mi zdi pust in dolgočasen. Zato, ker sem sam . . . zapuščen . . . Sit sem vseh slasti, in moj duh je utrujen od takega življenja . . .«

»Naredi, kar hočeš!« je rekel poročnik. »Toda neumnost je vsel!«

Trtnik je zmajal z rameni.

»Stori, kar ti drago!« je ponovil Vilko. »Jaz ti ne branim. Škoda je, da si se tako pogubil . . . Radoveden sem, katera je tvoja zvezda?«

Trtnik se je malce zmedel in rekel:

»O tem še ne maram govoriti.«

»Tudi prav. A zdaj okončaj kmalu toaletto!«

»Sem že gotov.«

Prav prikupna podoba je bil gospod Trtnik, ko je bil oblekel svoj črni žake in nataknil zlati ščipalnik; prav prikupen mož, ki ga je brez dvoma čakala lepa kariera; o tem je bilo edino celo mesto. In tak mož naj bi ostal samec?!

Vilko je še nekaj časa kimal z glavo, potem pa je mahnil z roko po zraku, si opasal sabljo in rekel:

»Kaj pa popoldne?«

»Ne vem! To menda že ti urediš!«

»Seveda!« meni poročnik samozavestno. »Vprašanje je le, kako!«

»To bo pač lahko.«

»Kajpada lahko! V mestu ni nič, to je umevno samo ob sebi. Vreme je lepo, prahu ni, torej — napravimo izlet.«

»Pa gal!«

»Pavla bode tako zadovoljna in njeni starši seveda tudi. Samo dobro bi bilo, da bi nas bilo še nekoliko več.«

»Adjunkt Mrak je ravno tako dober znanec pri Dolarjevih kakor jaz.«

»Kak človek je to?«

»Hm, jako prijeten za družbo.«

»Mrak je torej zraven — pa, to tako Pavla preskrbi. Brž morava tja.«

»Idi rajši sam. Meni se ne ljubi.«

»Zakaj ne?«

»Zdaj nočem. In v pisarnico moram še tudi pogledat.«

»Zdravstvuj torej! Po obedu pridem pote.«

»Dobro je. Na zdravje!«

Vilko Dolar je leno dvignil roko in spustil sabljo, da je rožljala po kamenitem tlaku. Korakal je z mirno zavestjo, da ga občuduje vse mesto.

III.

Gospod Trtnik je hitel po ulicah.

Polastila se ga je majhna otožnost. S sklonjeno glavo je zamišljen korakal dalje ter ni pogledal nikogar.

Mari mu je bilo ljudi, ki so lagotno šli iz cerkve domov! Sam s seboj je imel dovolj opraviti.

Koncipijent je bil zaljubljen, zaljubljen do ušes. In zatrjeval si je na tihem, kakor se to godi od pamtiveka, da je šele zdaj spoznal, kaj je ljubezen, kaj je njena moč in sila . . .

A vendar je bila vrsta njegovih ljubic dolga. Že v blaženih gimnazijskih letih so ga motile oči učiteljskih kandidatinj. Tačas je bilo pa še vse bolj platonsko; tudi ni bilo hujših posledic nego kvečjemu par mesecev »pesnikovanja« . . . To pa se je preneslo.

O njegovem ljubimkanju na Dunaju je težko kaj povedati; gotovo pa je, da si je pridobil precej prakse.

Sedaj pa je bila resnica, bridka resnica: gospod Trtnik se je mislil oženiti.

Počasi je stopal po mestu, zamišljen in s sklonjeno glavo . . . Mimo njega sta prišli gospa Dolarjeva in njena hčerka, ki ga je radovedno pogledala, toda on ni videl ničesar.

Za Boga, saj je dovolj dolgo trpelo, preden se je odločil; no sedaj je bilo treba storiti samo še eno stvar, katere pa se je Trtnik strašil prvič v svojem življenju . . .

Vzdihnil je, a v istem hipu ga je bilo sram te melanholije. Vzpel se je pokoncu, si popravil rokavice, zavihal brke, krepkeje stopil na tlak, in brž se je zdel sam sebi krepkejši, lepši, možatejši.

Gospa Dolarjeva pa je rekla svoji hčerki:

»Glej, glej, gospod Trtnik!«

»Da, mama.«

»Še pozdravil naju ni!«

»Saj si videla, kako je bil zamišljen, mama.«

»Ali lepo to vendar ni od njega, nikakor ne lepo,« je čevrljala gospa, ki je imela to dobro lastnost, da se je rada jezila ter si često po nepotrebnem grenila življenje ljudem v spodbudo in veselje.

»O, saj je sicer prav vljuden,« je odgovorila Pavla. »Sinoči je bil prav ljubezniv. Prav dobro pleše, dasi v valčku nikakor ne doseza gospoda Mraka.«

»Da, sinoči si tudi samo s tema plesala, samo da so se drugi jezili . . .«

»Saj veš, da ni res, mama. Plesala sem tudi z drugimi — še več, eno kadriljo celo z gospodom Avšičem!« —

»Povej mi, draga moja, kaj imaš pravzaprav zoper Avšiča? Ali ni vse časti vreden mož?«

»Seveda je!«

»Le ne govori tako! Navsezadnje še Avšiča ne bo.«

»Rajša nič nego njega.«

Avšič je bil mlad, precej imovit trgovec v mestu. Revež je potreboval žene, a je ni znal dobiti. Dvoril je tudi Pavli, a je imel malo sreče.

»In zakaj ne?« je silila mati v hčerko.

»Zato, ker ga nočem, ker ga ne maram.«

»In zakaj?« je ponavljala mati trdovratno. »Ali ni mlad, ali ni premožen?«

»Kramarica ne maram biti.«

»To ni nikak odgovor. Zakaj ga nočeš?«

»Ker nima nič brk, ker je že skoro plešast, ker je manjši nego jaz . . .«

»Sicer te pa jaz ne silim. Nočem, da bi bila zaradi mene nesrečna. Sama si izbiraš, sama boš trpela . . .«

»Že prav, mama!«

»Ni ne prav. Radovedna sem, kdo ti bo všeč!«

»To pride že samo ob sebi.«

»Bodi vendar že tiho o tem! Nikar me ne draži!«

»Saj nisem nič rekla.«

»Povej mi raje, kak se ti zdi Vilko?«

»Saj ga še videla nisem!«

»A da, ti si še lenuharila v postelji. Ne vem, kaj naj si misli o tebi. Sploh pa res ne vem, zakaj je prišel tako zgodaj.«

»Ker je zjutranji vlak najpripravnejši!«

»Ali zakaj mi vedno ugovarjaš, Pavla!«

Pavla je molčala nekoliko časa, potem pa vprašala:

»Mama, kakšen pa je bratranec?«

»Kakšen? Kakršen je bil.«

»Zdaj vem ravno toliko.«

»Kako si sitna! Večji ni nič, širši ni nič, samo tako visoke misli ima še vedno. O tem je še vedno prepričan, da postane za deset let general.«

Medtem sta dospeli domov. Tu sta dobili poročnika, ki se je pogovarjal z gospodom Dolarjem.

»O Vilko!« je vzkliknila Pavla ter si mislila na tihem: »Saj je res ravno tak.«

»Sestrična Pavla! Kako si postala lepa in velika!« je odgovoril častnik in ji stisnil roko. Potem pa se je priklonil materi.

»Ali si že dolgo tu, Vilko?« ga vpraša mati ljubeznivo.

»Ravnokar sem prišel. Menila sva se s stricem . . .«

»O škodljivosti žensk,« doda jovialno stari Dolar.

»Ali papa!«

»Anton, Anton!« zažuga soproga, sladko se smehljaje. »Ti ne veš, Vilko, kako je nagajiv, če se pripravi.«

»No, no, saj ni tako hudo. Znaš, Vilko, samo kadar sem pri volji . . . Zato se pa oni maščujeta, kadar je treba kakega klobuka; takrat pa jaz trpim!«

»Papa, jaz uidem v kuhinjo!«

»Kaj pa bodeš tam?« se smeje Dolar.

»Ali že znaš kuhati, Pavlica?«

»O, kako rižoto že prismoji! Tudi pečenko prav lepo zažge...« meni papa.

»Sedaj pa res pojdem!«

Kako je znala stisniti ustnice Dolarjeva Pavla! Poročnika je kar srbel jezik, da bi povedal kak poklon, toda na nesrečo se ni domislil nobene izvirne prispodobe . . .

»Le ostani, Pavla,« se je smejal njen oče. »Vilko ima gotovo mnogo povedati.«

»Res, zelo važne stvari. Stric, kaj mislite, če bi šli popoldne ven iz mesta?«

»Seveda! O tem ni dvojbe.«

»Tu tako ni nikake zabave.«

»Posebno še v nedeljo.«

»Toda kam?«

»Na Ravnišče!« predlaga Pavla.

»Kaj šel V Selo pojdemo k Urbančku. Tam imamo dobro postrežbo in vrhutega gozdiček, v katerem lahko lovimo miši,« odloči Dolar.

»Pa še koga povabimo,« doda njegova soproga.

- »To bodi vaša skrb.«
- »Jaz sem že govoril s Trtnikom, ki je obljubil, da pride. Upam, da vam ne bo nadležen . . .«
- »Kaj še!«
- »Trtnik je govoril tudi o nekem adjunktju, svojem prijatelju...«
- »A gospod Mrak! Ta pride rad.«
- »Mama, če bi rekli Jelenčevim? Gotovo bi šli radi.«
- »Kaj misliš, Anton?«
- »Kogar hočete!«
- »Če pridejo vsi, nas bo lepo število.«
- »Jelenčevi imajo dve hčeri: Bogomilo in Hermino,« razloži Pavla bratrancu.
- »Potem pa pošljem precej Metko s pismom k njim.«
- »Torej je stvar v redu.«
- Gospod Dolar je vzel v roke časnik, žena je odšla v kuhinjo, Pavla pa se je lotila Vilka.
- »Pojdi, Vilko, da se pomeniva.«
- »O čem, dragica?«
- »O čemer hočeš. O ptičkih, o rožicah . . .«
- »Kakor je bilo svoje dni. Ali še pomniš, kako ganljive pogovore sva imela včasih?«
- »Doli na vrtu . . .«
- »In kaka pisma sva si pisala!«
- »Kaj hočeš; otroka sva še bila.«
- »Takrat sem bil grozno zaljubljen, prav kakor se spodobi kadetu!«
- Pavla je malo zardela.
- »O smešno je bilo!«
- »Kaj ne? Dandanes bi midva ne počela več takih budalosti.«
- »Seveda ne!« je odgovorila Pavla naivno.
- »Zdaj se vrši in godi vse bolj po veliki meri, bolj solidno, ali ne?«
- Pavla je še bolj zardela.
- »Kaj govoriš, Vilko!«
- »Kateri je, sestrična? adjunkt ali koncipijent? . . . Kar povej!«
- »Molči vendar! S slabimi šalami me pusti v miru, če hočeš, da ostaneva prijatelja!«
- »Slabe šale! Kaj pak! S tem se misliš rešiti? Ne bo nič! Starega lajtnanta ne premotiš kar tako!«
- »Vilko, ti si siten!«
- »Nič ne de. Saj gre za važno stvar. To pa je gotovo, da ga uganem v osmih dneh svojega dopusta!«

»Kaj si vse domišljaš!«

»Le počakaj nekoliko!« ji je dejal poročnik ponosno.

IV.

Ko se je prikazala med grčavim drevjem bela pristava, na kateri so se bleščale v povsem novodobnem slogu slikane črke »Pri Urbančku«, izražajoče obenem častitljivost in solidnost imena kakor tudi dobrodušno okroglost in ljubko znesenost krčmarjevo, si je obrisal stari Dolar potno čelo in plešo, jo zavil naravnost na vrt k mizam in rekel vsem, ki so ga mogli slišati:

»Očetje naši so nam pokazali pot!«

Dobro de pisatelju, kadar more dandanes zapisati možato, krepko besedo, besedo, katera zbode prav do živega vso množico zaničljivo zročih kritikov, ki vedno in povsod govore: Glejte, nobene svojih misli nima, nobene ideje. Nič izvirnega, nič krepkega, nič individualnega, samo na dolgo in široko razblinjene stare pripovedke... A naša duša hrepeni po novi, sveži hrani . . .

To pa je jako žalostno . . .

Zakaj ne bi bili zadovoljni s tem, kar že imamo? Zakaj ne bi bredli po potih, posvečenih po naših prednikih? Zakaj bi tako strastno, tako nervozno hiteli za novotarijami, od katerih se ni nadejati nič dobrega? Kaj nam treba novih misli, novih oblik, novih struj, nove poezije? Zakaj ne bi ostali pri starem, zakaj ne?

~~Očetje naši so nam pokazali pot . . .~~

Gospod Dolar pa je, veselec se svoje trdne moralne podlage in mirne vesti, še natančneje razložil svoje besede:

»Sem je moj oče jako rad zahajal!«

»Saj tako lepega kraja tudi ni povsod!« pritrdi gospa Jelenčeva.

»Kaka škoda, da ni mogel vaš gospod soprog z nami,« doda Dolarjeva.

»Kaj hočemo!« vzdihne njena prijateljica. »Ta nahod! Hermini bo žal, da je morala pri njem ostati!«

»Jaz sem pa vedno zdrav!« meni gospod Dolar. »Človek mora živeti po gotovih načelih, imeti mora svoje principe, potem ne zboli izlepa.«

»Ah, upehala sem se. Vroče je.«

»Zadnji konec v gozdu je že prijeten.«

»Kje so pa drugi?« vpraša Dolar.

»Ravnokar prihajajo.«

»Kako veselje! Saj pravim, mlada kril!« je vzdihnila Jelenčeva.

Mlada družba je zavila smejoč se iz gozda proti gostilnici. Vilko in Trtnik sta zabavala Bogomilo, dekletce precej navadnega obraza, adjunkt pa je spremljal Pavlo.

»Tako, zdaj smo skupaj,« je dejal Dolar in poklical krčmarja, vrtečega se okoli drugih gostov, katerih je lepo vreme privabilo precejšnje število.

»Meni prinesite piva!« je ukazal mogočno. »Drugi si pa naročite, kar vam drago.«

»Izvolite, gospoda!« je govoril krčmar. »Piyo je ravnokar nastavljeno. Ali morda vam bo ljubše vino? Po 44, 48, 56, 64, 72, 80. Tudi v buteljkah. Na željo kava, mleko . . .«

Po dolgih debatah in veselem smejanju je dobil krčmar naročilo, obljubil, da se vrne takoj, ter izginil v hišo za pol ure.

No zabava je bila živahna. Najprej so se pod pokroviteljstvom mamic presodili navzočni gosti, potem je začel mlajši svet zbijati šale, gospe Jelenčeva in Dolarjeva pa sta premišljevali resnejše stvari. Samo papa Dolar se je dolgočasil, dokler ni dobil pijače.

»Danes sem tako dobre volje,« je govorila Jelenčeva, »ker vidim, da je Bogomila zadovoljna. Revica ima malokdaj kako veselje. Jaz vzgajam svoji hčeri strogo. Ali ne mislite, da je to potrebno?«

»Kako vprašate! Saj veste, kako ravnam s Pavlo!«

»Sicer pa, saj sama vidim uspehe. Ne da bi se hvalila, toda reči moram, da mi je zlasti starejša v veselje in radost.« In z veliko zadovoljnostjo je srkala kavo.

Njena prijateljica je nekoliko zlobno pogledala Bogomilo, potem pa rekla:

»Popolna podoba svoje matere!«

»Kakor Pavla, draga moja, kakor vaša Pavla!«

Gospa Dolarjeva je molčala na ta odgovor dve sekundi, potem pa vprašala:

»Kaj mislite o gospodu Mraku?«

»Saj veste, kaj sem vam namignila sinoči,« se je nasmejala maliciozno gospa Jelenčeva.

»Ah, ne govorite o tem! Povedala sem vam že, če bi bilo tudi slučajno kaj resnice na stvari — o čemer pa seveda ni misliti — da bi midva z Antonom ne dovolila kake zveze, že zaradi njene mladosti ne. Pri Bogomili bi bilo na primer kaj drugega, ker je precej starejša od Pavle . . .«

»Samo enajst mesecev!«

»Ne več? Glejte, glejte, kako se človek moti!«

»Da, enajst mesecev!«

»Pa dovolite mi vprašanje: kaj pa počne gospod Jenič?«

»Ah, gospod Jenič!« je odgovorila gospa Jelenčeva prezirljivo.

»Kdo se meni zanj! Kaj nam je on! Dim, samo dim!«

»Edino pravo postopanje! Tako podel, tako brezznačajen človek!«

Gospa Jelenčeva je samo pokimala, ker ji je bil neprijeten ta pogovor. Kdo naj govori rad o propalici, o katerem je mislil ves svet, da je zaročenec ljubeznive hčerke, ſpa je prevaril naposled vse ljudi in izginil!

»Ker sva že ravno pri tem,« je nadaljevala gospa Dolarjeva, »povejte mi še svoje mnenje o koncipijentu!«

»Prav zabaven človek. Meni ugaja.«

»Povsem moja sodba. Samo včasih je nekoliko malobeseden...«

»Redkokdaj, redkokdaj!«

»Sicer pa se z njim, kakor sem rekla, prav lahko občuje. Seveda ni tako okreten . . .«

»Meni se zdi ravno nasprotno!«

»O gotovo! Kolikokrat se zgodi, da ne ve, kaj bi počel!«

»Saj ni res, saj ni res! Sploh bi pa kaj takega ne bilo nič posebnega, ker se vsakemu primeri!«

Morda bi se bili častiti mamici še kaj časa prepirali o lastnostih Trtnikovih, da ni zaklicala Bogomila:

»Mama! Mi pojdemo v gozd!«

»Pa ne predaleč!« je svarila skrbna mati.

»Gospa, saj sem jaz zraven!« reče Vilko.

»Ali pojdete k razvalinam!« je vprašala gospa Dolarjeva.

»Da!«

»Pa varujte se, tam so kače!«

»O ni take nevarnosti!«

»In pa kmalu se vrnite!«

»Seveda, milostna,« je odvrnil Mrak za vse.

Stopili so v gozdni hlad. Omamni aroma jim je zavel nasproti. Veter je stresal temne veje zviti hrastov, košatih bukev in visokovzraslih smrek . . .

Družba je dospela v veselih pogovorih do zelene brežine, na kateri se je dvigal razpadli grad. Stolp, nekoliko razdrti zidin z ostanki altan in hodnikov, kamenje in pesek . . . Nobene viteške gospice, le skočna veverica na jelki, vzrasli na dvorišču . . . Nika-kega lepoticja, le vzpenjajoči se bršljan in kaka na sipinah poga-

njajoča modrooka cvetka . . . Nikakega sijaja, nikakega leska — le temnozeleno oči na skalinah ležečega gada . . .

»Ali gremo na vrh?« vpraša Bogomila.

»Zakaj ne?« odvrne Trtnik.

»Jaz rajša ne pojdem,« reče Pavla. »To skalovje mi ne ugaja.«

»Kako?« se začudi njena tovarišica. »Meni je pa ravno ta romantika všeč. Sicer je pa tudi lep razgled z vrha.«

»Saj ni potreba vsem iti navzgor,« meni Trtnik.

»Ostanem pa jaz pri Pavli,« se ponudi Vilko.

»Hvala, Vilko! Nočem te inkomodovati. Gospod adjunkt mi je že obljubil, da bo tako prijazen!«

Častnik se je priklonil z malo ironskim nasmehom in se pridružil onima dvema. Bilo je potreba, da je oživil pogovor, ker Trtnik je bil zelo razmišljen.

»Vam ugaja ta romantika, gospica? Meni tudi. V tej okolici se mora človek nehote zamisliti v minole čase. Čili konjiči so hrzali in teptali po teh tleh, in železni vitezi so tod ukazovali. V teh hramih so pili penečo kapljico iz trebušatih vrčev. Po teh sobanah so se izprehajale nedolžne grajske gospodične in zvečer čakale na raznih oglih svojih čestivcev z lestvicami . . .«

»O, o, gospod poročnik, kam ste zašli?« pretrga Bogomila poetični govor.

»Zgodovina, sama zgodovina, gospica!«

Bogomila pa se je smejala in se obrnila k Trtniku:

»Kaj pa vi premišlujete, gospod doktor?«

»Jaz? Ta hip prav ničesar,« odgovori Trtnik.

»O tem bi lahko dvomila, ker sem videla vaš modri obraz. A kdo ve, kaj se skriva za njim?«

»Morda kaki revolucionarni naklepi . . .«

»Atentat, bombe, dinamit!«

»Gospoda sta zlobna,« je rekla Bogomila koketno in pospešila korake.

Pohvaljeni razgled je bil precej reven. Nekaj dolgočasnih travnikov in pašnikov se je videlo pod gozdom, za njimi je pa zopet drevje zakrivalo svet očem.

»Zakaj smo pravzaprav šli gori!« je zamrmral Trtnik.

»Ali ni morda tu lepo?« se zavzame Bogomila.

»Jako lepo!«

»Zakaj govorite tako radi ironsko?« ga vpraša mladenka.

»Jaz ga poznam!« meni Vilko. »On je vedno tak. Vedno misli drugače, nego govori.

»Jaz mislim tisto, kar govorim!« oporeka Trtnik.

»Misli, kar hočeš!« se zasmije prijatelj. »Jaz si ne bom s tem belil glave. Toda nekoliko čudaka je v tebi. Ali ne, gospodična Bogomila?«

»Ne morem reči! Dozdaj še nisem imela prilike tega opaziti.«

»Kaj ti vse kvasiš, Vilko!« reče Trtnik.

»Vsak človek ima svoje pomanjkljivosti!«

Zadnjo besedo je Trtnik posebno poudaril in si pri tem prav ostentativno zavihal brke.

Tako so se dražili, se pogovarjali o vseh mogočih stvareh, samo o resnih ne, delali Bogomili poklone in lovili martinčke, dokler se jim ni zdelo čas pogledati, kje sta ona dva. Stopili so po strmini navzdol. Pavle in Mraka seveda ni bilo nikjer. Trtnik je naredil za pol stopinje bolj kisel obraz.

»Zdaj pa iščimo!« reče veselo Vilko. »Saj imamo čas.«

»Ah to je lepo!« je klicala Bogomila. »Sicer sta pa prav imela. Kdo naj bi nas pa čakal?«

»Daleč nista,« meni Vilko. »Pojdimo nekoliko v to stran!«

In res niso šli dolgo, ko se prikažeta gospod Mrak in Pavla prav pred njimi.

»Kje pa sta bila?« vpraša Bogomila.

»Kje?« odvrne Mrak. »Hm, po gozdu sva hodila. Poslušala sva ptičje petje . . . ali ne, gospodična Pavla?«

»Ptice sva poslušala . . .« ponovi ta.

»A sedaj pojdimo!« je priganjala Bogomila. »Saj se že mračil!«

Poročnik je ponudil Pavli roko. In ko sta se nekoliko oddalila od drugih, ji je šepnil na uho:

»Moja naloga je rešena, sestrična!«

»Kaj misliš?«

»Ugibati mi ne bo treba!« odgovori Vilko mežikaje.

»Ah, včasih si dolgočasen, Vilko!« ga zavrne Pavlina in stopi hitreje.

»Za Boga, kje ste bili tako dolgo?« jim je zaklicala gospa Dolarjeva nasproti in položila roke v naročje.

»Pusti jih, draga moja, pusti jih!« ji je soproog segel v besedo.

»Saj si bila ti tudi mlada. In jaz tudi, jaz tudi! O jaz sem bil tudi mlad!«

Gospod Dolar je to poudarjal, kakor bi kdo dvomil o tem.

»A kje so tisti časi? Zdaj sem star in osivel in sam nosim svojo bolest . . . Zakaj ne bi bil človek vesel, dokler je mlad? Zakaj se vedno prepiraš, draga moja?«

»Kdo se prepira?« je vprašala zavzeta in ogorčena njegova častita soproga.

»Zakaj se prepiraš? Ali nisva živela toliko let v miru in pokoju? Zakaj pa mi greniš življenje! Zdaj na stara leta! O, ko sem bil še mlad, je bilo drugače. Krčmar, še eden kozarec!«

»Ne, Anton, odidemo!« reče gospa Dolarjeva. »Noč je že skoro!«

»Kaka noč? Mesec bo sijal in zvezde! Ali ne vidite? Poglejte na nebo, kako že migljajo! Jaz sem tudi zvezda . . .«

»Kaj govoriš, Anton!«

»Jaz sem tudi zvezda. Še nekaj časa bom svetil, potem pa ugasnem. Oh, oh! Kakor voščena sveča v cerkvi . . .«

»Pojdi, Anton!«

»Ne prepiraj se, draga moja! Ali ne vidiš? To čašico še popijem. Majhna je in zdravju bo koristila. Zakaj si mi nevoščljiva?«

Njegova soproga je obupana šepnila gospe Jelenčevi:

»Ali vidite! Kakšen križ imam z njim! In to ni enkrat ali dvakrat . . .«

»Revice smo! Ali menite, da je moj kaj drugačen?«

Trda noč je bila, ko so se poslovili od Urbančka. A mesec je svetil, in nihče ni bil slabe volje razen gospe Dolarjeve, ker ji je njen mož ves čas govoril o zvezdah in ženski nestalnosti.

Tudi Trtnik je bil zadovoljen. Ves čas od Urbančka do doma je sam govoril s Pavlo. In kako prijetno jima je tekla beseda! Kako prijazna je bila! Kako dražestno se je smejala! Trtnik je bil ves očaran, ko si je nekoliko tesneje privil njeno roko k sebi . . .

In kako gorko mu je stisnila roko ob slovesu!

V.

Nekam razburjen in zamišljen je bil Trtnik naslednji dan v pisarnici. Podpirajoč si glavo, je zrl nemirno v akte.

Prišli so bili zopet tisti trenotki, ko je dospela njegova nervoznost do vrhunca. Njegov utrujeni duh ni bil zmožen nobenega dela. S silo je izkušal opraviti svojo nalogo, toda vsak hip ga je nadlegovala nova misel.

»Kak človek sem!« si je govoril. »Energije mi manjka. Včasih nisem bil tak in domišljjal sem si tudi druge stvari. Mislil sem, da

sem kremen . . . Najslabše je to, da vodi človek sam sebe za nos. Ali pa tudi ne . . . Same iluzije . . . S tem si vsaj kratimo čas!

Ta prokleta enoličnost je največja nesreča . . . Kako sem živel! In zdaj ni nič boljše . . . Vedno isto, vedno isto . . . Tako življenje imenujejo ljudje srečno. Lepa sreča!

Jaz sem pravzaprav na svetu to, kar muha v jedi . . . Čemu sem neki tu? Nikomur v korist, sam sebi v nevoljo . . . Sicer sem pa sam kriv . . . Preobjedel sem se, zdaj sem pa izgubil odločnost.

Sam sebe ubijam. Ali nimam pravice do mirnega življenja? Ali nisem človek? Zakaj ne bi iztegnil roke za srečo?!«

In Trtnik je udaril po pultu, da je odskočil tintnik. Solicitator ga je pogledal od strani.

»Gospod Bizjak!«

Pisar je prihitel.

»Gospod doktor?«

»Premalo pazite, kadar prepisujete! Koliko napak je v tej prilogi!«

Bizjak se je priklonil in odšel na svoje mesto.

Trtnik pa je vstal, stopil k šefu in si izprosil prost dan, češ, da ga boli glava.

»Res ste malo upadli,« mu je rekel prijazni odvetnik. »Počijte se! Saj ni nič nujnega!«

Koncipijent je hodil nekaj časa po mestu, potem pa krenil k Dolarjevi hiši in stopil na vrt. Komaj je bil storil nekoliko korakov, je začutil iz hladnice droben glasek:

»Gospod Trtnik!«

»Ah, gospodična Pavla! Nisem vas tu pričakoval.«

»Saj veste, da je tu moj najljubši prostor.«

»Prijetno je res tukaj.«

»Kaj ne? To zem vse sama zasadila.«

»Pozna se spretna roka,« je rekel Trtnik, a se isti hip pokesal teh besed.

»Gospod doktor, ali bi morda radi govorili s papajem?« je vprašala Pavla.

»Da, tudi z njim.«

»Nekoliko je bolan in še leži.«

»Potem ne bom nadlegoval,« meni Trtnik.

»Ali utegneta, gospod doktor?«

»Časa imam dovolj.«

»Potem mi lahko nekoliko pomagate krajšati čas, gospod Trtnik, če vam je ljubo.«

»Z veseljem! Toda jaz sem slab družabnik.«

»Vi ste preskromni, gospod doktor!«

»Morda je to v nekem oziru res moja napaka.«

»A brez šale! Človek mora zaupati sam vase, če hoče kaj doseči.«

»To je ravno. Včasih sem bil res prepričan, da v meni tiči Napoleon. Kaj mi pomaga hvala, če sam nisem preverjen, da jo za-
služim?«

»Lastna sodba ni odločilna.«

»Kakor se vzame. Sploh pa, če je človek tako izpremenljiv
kakor jaz, ne pomaga vse nič.«

»Izpreminja se vsak . . .«

»Ali ne vsako sekundo kakor jaz. Če sklenem to, storim ravno
nasprotno. Če zdaj zagovarjam to mnenje, bom za eno uro gotovo
kako drugo. Voditi se dam samo od trenutka, od slučaja . . .«

»To ni nič posebnega, gospod Trtnik. Neka pravila pa le imate,
po katerih se vobče ravnate!«

»Še pojma ne!«

»Tudi dosledni ste.«

»Ne vem, kje.«

»Sploh so pa vse to same besede. Če dobro premislimo, nam
ne ostane nič.«

»Morda imate tudi prav, gospica. Toda resnica je, da moj duh
vedno bega semtertja . . .«

»S kakšnim glasom ste to rekli! Človek res ne ve pri vas, kdaj
govorite resnico.«

Trtnik se je nervozno nasmejal.

»To je tudi ena mojih dobrih lastnosti, da v najresnejšem tre-
notku skalim vodo. Toda v kak dolgočasen pogovor sva zašla!«

Pavla je molčala.

»Hotel sem pravzaprav govoriti o drugi stvari . . .« je nada-
ljeval Trtnik. »Jaz sem res neznosen omahljivec . . . zato, ker nimam
nobene stvari, katere bi se oklenil. Pri drugih ljudeh je drugače. Prvi
je jezikoslovec, drugi don Juan, tretji zgodovinar, četrti igra šah. Jaz
nimam ničesar . . . In ravno tako nimam pravega prijatelja . . .«
Trtnik je zatopil glas.

»To je pač žalostno . . .«

»A resnično. Jaz imam samo znance, prijateljev ne.«

»Če je to res, gospod doktor, ali niste morda sami krivi?«

Trtnik jo je živo pogledal.

»Da! Jaz težko zaupam komu svoje skrivnosti . . .«

»Kaj torej hočete, gospod doktor?«

»Ljubezni! Iščem je, a kdo ve, če jo najdem. Morda! Kako živim še vedno! Sam, vedno sam!«

Deklica mu ni odgovorila. Nenadni gorki ton jo je iznenadil.

»A jaz vas ljubim tako silno, tako vroče . . . Zastonj skriva človek, če mu vre kri po udih . . . Jaz vas ljubim, Pavla, jaz vas ljubim!«

Sredi vsakdanjega pogovora je privrela strast iz njega, kakor se oživi vulkan nenadoma ob jasnem nebu. Divje je poljubljal njeno roko.

Pavla je bila razburjena, a v srcu je občutila le ponos in zadovoljnost, pa nič sočutja, niti obžalovanja, ko mu je odtegnila roko in rekla s tresočim glasom:

»Gospod doktor, zaročena sem z gospodom Mrakom!« . . .

Kako se dvigajo prsi, kako udarja srce!

Trtnik je vstal, se priklonil in molče odšel.

Nad njim je šumelo drevje . . .

Hafis v krčmi.

Če vročine zemlja zeva,
nadnjo se zbero oblaki,
če puščava je neskončna,
najde palmo beduin.

Če v nadlogah vernik moli,
milostno nebo mu včasih,
le če deklica ne ljubi,
upa in tolažbe ni.

Kakor noč po svetlih zvezdah
hrepenel sem jaz, Zulejka . . .
Brez usmiljenja v daljavo
Plavale so ti oči.

Kakor slavec v pesmih sladkih
svetu sem te razodeval —
Brez usmiljenja v daljavo
plavale so ti oči.

O, kako bi brez ljubezni
v prsih srce še živelo,
o, kako bi brez korana
verniki bil zveličan kdaj!

Tiho, Hafis, bodi moder!
Vina več od včeraj ni . . .
Pojdi in spoznavat uči
se slasti varljivih dni!

Aleksandrov.

